

Handleiding Coronacrisis

Versie 4.0

2 juni 2020

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Achtergrondinformatie over het Corona virus
3. Maatregelen voor klanten en vrijwilligers
4. Persoonlijke hygiëne en schoonmaak
5. Additionele maatregelen
6. Additionele maatregelen voor transport en chauffeurs
7. Continuïteit van bedrijfsvoering waarborgen
8. Financiële en eventuele overige gevolgen
9. Contact en communicatie

Voor vragen, opmerkingen of suggesties met betrekking tot deze handleiding, neem contact op met expertteamcorona@voedselbankennederland.nl

1. Inleiding

De overheid heeft maatregelen bekend gemaakt die moeten helpen om de verspreiding van het Corona virus (COVID-19) af te remmen. Deze maatregelen hebben ook gevolgen voor de voedselbanken. De maatregelen van de overheid worden regelmatig aangepast. Daarom wordt ook deze handleiding regelmatig aangepast. We gaan er van uit dat, zolang de risicogroepen niet gevaccineerd zijn, we ook als voedselbanken onze werkprocedures zullen moeten aanpassen. De nadruk zal nu dan ook meer op de langere termijn komen te liggen.

Van het Ministerie van Justitie en Veiligheid hebben we de bevestiging gekregen dat voedselbanken onderdeel zijn van de levensmiddelensector in het kader van cruciale beroepsgroepen. Ook in het geval van een complete lock down kunnen de voedselbanken hun werkzaamheden voortzetten. Ook kunnen vrijwilligers hierdoor gebruik maken van de kinderopvang voor hun kinderen.

De overheid roept op om drukte te vermijden. Hierbij dient steeds een afstand van tenminste 1,5 meter tot andere personen te worden gehouden. Samenkomsten van 3 of meer personen in de openbare ruimte is niet toegestaan.

Voor winkels zijn maatregelen van kracht om ervoor te zorgen dat ook in winkels deze onderlinge afstand kan worden gerealiseerd. Hiertoe hoort o.m. een deurbeleid. Verder mag er maar 1 persoon per gezin naar binnen. Op het niet naleven van de maatregelen kunnen boetes worden gegeven. Burgemeesters krijgen de bevoegdheid om locaties te sluiten.

Alle voedselbanken, uitgiftelocaties, distributiecentra en het servicecentrum dienen maatregelen te nemen om aan dit beleid mee te werken.

In deze handleiding wordt achtergrondinformatie gegeven over het coronavirus. Bedenk hierbij dat veel van onze klanten en een groot deel van onze vrijwilligers behoren tot de risicogroepen (ouderen en mensen met een kwetsbare gezondheid) voor wat betreft het coronavirus.

De maatregelen zijn als volgt gegroepeerd:

- Maatregelen voor klanten en vrijwilligers om besmetting te voorkomen
- Additionele maatregelen voor vrijwilligers en chauffeurs
- Maatregelen om de continuïteit van bedrijfsvoering te waarborgen

Tot slot worden financiële en eventuele overige gevolgen beschreven. Op de laatste pagina staan contactgegevens en communicatiekanalen en middelen beschreven.

2. Achtergrondinformatie over het Corona virus

Het coronavirus verspreidt zich vooral via de lucht door hoesten, niezen en praten. Het virus kan daarbij een afstand van maximaal 2 meter tussen twee mensen overbruggen. Buiten het lichaam kan het virus nog enige tijd overleven.

Klachten bij besmetting zijn neusverkoudheid, droge hoest, ophoesten slijm, moeheid, keelpijn, benauwdheid of koorts (al dan niet in combinatie).

Besmetting vindt plaats door het virus in te ademen. Ook kan het virus aan de handen zitten. Als je daarna met de handen in het gezicht (ogen, neus, mond) komt, kan besmetting plaatsvinden.

Na een besmetting duurt het 2-14 dagen voordat iemand ziek wordt (de incubatietijd). In die periode is de persoon mogelijk al wel besmettelijk en kunnen andere mensen worden aangestoken. In 15 % van de gevallen zijn er ernstige verschijnselen en 5 % van de mensen overleeft het niet. Dit zijn voornamelijk mensen van 70 jaar en ouder en volwassenen (ouder dan 18 jaar) met de onderliggende aandoeningen: zware obesitas, chronische hartklachten, diabetes, chronische luchtweg en longproblemen, ernstige nierziekte, ernstige leverziekte en mensen met een verminderde weerstand tegen infectie.

Er is nog geen specifieke behandeling beschikbaar (medicatie of vaccins).

Autoriteiten verwachten dat het wel één tot twee jaar kan duren voordat alle risicogroepen gevaccineerd kunnen worden.

Volgens de EFSA (Europese Voedselveiligheid Autoriteit) vormt voedsel geen risico voor de overdracht van het Corona virus.

3. Maatregelen voor klanten en vrijwilligers

De verschillen per voedselbank zijn groot in omvang en werkwijze. Daarom zal je zelf de lokale werkwijze moeten beoordelen.

Het doel is om besmetting van mens naar mens te voorkomen.

Voorkom dat er lichamelijk contact is tussen mensen in het algemeen en zeker niet met mensen die ziektesymptomen hebben .

- a. Hang bij alle ingangen een mededeling op waarmee vrijwilligers en klanten worden verzocht om niet binnen te komen als ze ziektesymptomen hebben. Wanneer er sprake is van een combinatie van de genoemde symptomen kan het mogelijk om het coronavirus gaan

- b. Laat zieke vrijwilligers en klanten thuisblijven totdat ze helemaal genezen zijn. Ook als iemand in het gezin van de vrijwilliger koorts heeft, dan blijft de vrijwilliger thuis.
- c. Stuur vrijwilligers en klanten naar huis als ze ziekteverschijnselen vertonen.

Adviseer zieke vrijwilligers en klanten zo snel mogelijk telefonisch contact op te nemen met de huisarts of met de GGD voor een test.

Verminder zo veel mogelijk lichamelijk contact met anderen (klanten en vrijwilligers).
Mogelijke maatregelen daartoe:

- a. Werk indien mogelijk thuis
- b. Werk in meerdere, kleinere ploegen (bv. variabele ploegen: de ene ploeg vertrekt voordat de andere ploeg begint);
- c. Houdt tenminste 1,5 meter en liefst 2 meter afstand van elkaar (klanten en vrijwilligers)
- d. Installeer spatschermen op plaatsen waar het niet mogelijk is om voldoende afstand te houden.
- e. Maak bij externe contacten gebruik van telefoon en e-mail (i.p.v. afspraken op locatie)
- f. Beperk bij vergaderingen de vergadertijd. Kies een grote vergaderruimte met voldoende ventilatie en zorg dat de mensen minstens een anderhalve meter van elkaar vandaan zitten;
- g. Schakel de handdroogblazers uit in toiletten en wasruimten;
- h. Mijd liften en neem de trap zonder de trapleuning te gebruiken;
- i. Geen handen schudden en ook ander lichamelijk contact vermijden;
- j. Vermijd zoveel mogelijk het openbaar vervoer. Als dat niet kan, vermijd dan de drukke spits; draag een mondneusmasker vanaf 2 juni 2020
- k. Gebruik als enige je mobiele telefoon en leen die niet uit aan anderen;
- l. Informeer klanten en vrijwilligers over deze maatregelen.

Uitgifte bij de Voedselbank en uitdeelpunten:

Ga na of extra vrijwilligers moeten worden opgeroepen om de uitgifte in goede banen te leiden. Anderzijds: stuur overtollige vrijwilligers naar huis.

Alle maatregelen, die door de behuizing en werkwijze kunnen verschillen van voedselbank tot voedselbank, zijn er op gericht de contacten tussen vrijwilligers en klanten zoveel mogelijk te reduceren in tijd (zo kort mogelijk) en ruimte (minimaal 1,5 meter).

Bij voedselbanken die met kratjes werken, worden de kratjes zo veel mogelijk van te voren gevuld. De klant moet de hele inhoud accepteren en mag geen producten teruggeven. Bij pakketuitgifte kan je onderzoeken of het mogelijk is de producten in plastic of stevige papieren zakken te plaatsten en in zijn geheel aan de klanten mee te geven.. (Zie hoofdstuk 5.7 voor meer informatie over draagtassen)

Als het gereed maken van de kratten meer tijd kost vanwege het onderling afstand houden, dan kan het nodig zijn om dit te spreiden over meerdere dagen. Bij meerdere uitgiftepunten kan dit betekenen dat de uitgifte op verschillende dagen zal plaatsvinden.

Voedselbanken die met een winkelformule werken volgen zo veel mogelijk de werkwijze en maatregelen die ook bij reguliere supermarkten worden gehanteerd. Het supermarktmodel heeft soms het nadeel dat er een intensief contact is tussen klant en vrijwilliger. Bekijk hoe je dit kunt verminderen. Schakel in het uiterste geval tijdelijk over op uitgifte van pakketten.

Per klant komt maximaal 1 persoon naar de voedselbank. Andere gezinsleden blijven thuis. Zieke mensen blijven thuis, hoestende mensen worden direct weggestuurd. Check bij de entree dat klanten (check-gesprek) zich houden aan deze regels. Ook klanten die zich niet aan de richtlijnen en aanwijzingen van onze vrijwilligers houden kunnen worden weggestuurd.

Zorg er voor dat de klanten in kleine groepen moeten komen, binnen een aangegeven tijdslot met de bedoeling ze - zo veel mogelijk geleidelijk - een voor een binnen te laten komen. De klanten moeten buiten wachten en mogen pas naar binnen na toestemming van een medewerker van de voedselbank. De klanten moeten zowel buiten als binnen tenminste 1,5 meter afstand houden tot andere personen. Verleng zo nodig de uitdeeltijd of ga op verschillende dagen uitgeven.

Zorg er bij het uitdelen voor dat in- en uitgaande personen niet te dicht bij elkaar komen (minimaal 1,5 meter afstand). Organiseer indien mogelijk eenrichtingsverkeer. Dus bijv. via de voordeur naar binnen en via de achterdeur er uit. Of helemaal niet naar binnen en de kratten of tassen buiten overhandigen. Of met gemarkeerde looppaden. Een en ander uiteraard afhankelijk van de specifieke mogelijkheden ter plaatse. Zorg dat de klanten niet heen en weer moeten lopen (bijvoorbeeld vanwege een te grote hoeveelheid producten). Lege kratjes niet door de klanten laten terugbrengen, maar aan het einde van route verzamelen. Probeer het zo in te richten dat een klant zo kort mogelijk aanwezig is en zo snel mogelijk weer is vertrokken.

Er wordt aan de wachtenden geen koffie of thee verstrekt.

Klanten dienen na ontvangst van de producten zo snel mogelijk te vertrekken en niet gaan praten met andere personen.

Vraag aan de gemeente, indien dat nodig is, of er tijdens de uitgifte een BOA of agent aanwezig kan zijn om handhavend te kunnen optreden.

Bezorging aan huis:

Ga na of bepaalde klanten hun pakket thuisbezorgd kunnen krijgen (o.m. vanwege ziekte of ouderdom). Op diverse plaatsen zijn daar initiatieven voor op gang gekomen waarbij de pakketten worden bezorgd door anderen dan onze eigen vrijwilligers. Daar waar dit goed loopt kan worden gezien of deze service kan worden uitgebreid naar meer klanten, zodat de drukte bij de Voedselbank tijdens de uitgifte minder wordt. Gebruik plastic en papieren draagtassen. Die kunnen in de kratjes worden gezet en zonder kratten worden afgeleverd.

Ga niet naar binnen. De kratten worden bij de deur neergezet, waar de klant de tassen uit de krat pakt en de vrijwilliger de krat mee terugneemt.

4. Persoonlijke hygiëne en schoonmaak

Moedig persoonlijke hygiëne aan

Concrete maatregelen zijn:

1. Regelmatig handen wassen met water en zeep (minstens 20 seconden, goed wrijven). Handen drogen met een papieren doekje. Het papieren doekje daarna meteen in de vuilnisbak gooien;
2. Zo min mogelijk ogen, neus en mond aanraken;
3. Hoesten en niezen in papieren zakdoekjes of in de binnenkant van je elleboog
4. Geen bekers, borden, lepels, e.d. met anderen delen;
5. Spreek elkaar er op aan als deze maatregelen niet nageleefd worden.
6. Zorg er als voedselbank voor dat er voldoende zeep of handgel beschikbaar is
7. Het gebruik van mondneusmasker is niet nodig als 1,5 meter afstand wordt gehouden. Ook handschoenen, anders dan standaard voorgeschreven, moeten niet gebruikt worden (zie ook hoofdstuk 5).

Koop hygiënische hulpmiddelen

Faciliteer de persoonlijke hygiëne door hulpmiddelen te kopen.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Handreinigingsmiddelen (zeep)
- Papieren handdoeken;

- Papieren zakdoekjes;
- Reinigings- en desinfectiemiddelen voor (werk)tafels, stoelen, handvatten, toetsenborden

Reinig werkplekken

Maak oppervlakken/ werkplekken die vaak met de handen door verschillende mensen worden aangeraakt minstens een keer per dag schoon. Daarmee verklein je de kans op besmetting. Voorbeelden van dergelijke oppervlakken zijn:

- Gootstenen; kranen en zeephouderhand
- Handgrepen, deurkrukken en leuning
- Telefoons; toetsenborden
- Lichtknoppen; toetsen van koffie automaat
- Balies en bureaus (die gezamenlijk gebruikt worden)
- Materialen, werktuigen (pompwagens)
- Werktafels
- Autostuur

Hoe reinig je een werkplek? Volgens onderstaand advies:

- Verwijder tijdschriften, kranten etc. uit gezamenlijke ruimtes
- Sluit vuilniszakken met gebruikte beschermingsmiddelen (Zoals handschoenen en schorten in gebruik bij AGF sorteren)
- Reinig oppervlakken regelmatig met een normaal schoonmaakmiddel;
- Reinig en droog elke dag de spullen die je gebruikt om schoon te maken
- Ventileer werkruimtes goed. Zet elke dag een half uur de ramen open of gebruik de goed onderhouden airco. Het virus kan zich verspreiden in niet goed geventileerde ruimtes. Zet de airconditioning uit als deze kwalitatief niet goed is.

5. Additionele maatregelen

Vrijwilligers krijgen op verschillende manieren te maken met de gevolgen van het virus. Ze kunnen zelf ziek worden of voor zieke naasten moeten zorgen of opvang verzorgen voor kinderen die niet naar school kunnen vanwege zieke leerkrachten. Op het gebied van vrijwilligersbeleid zijn verschillende aandachtspunten van belang:

1. Zieke vrijwilligers (of met ziekteverschijnselen) zijn een bron van besmetting en kunnen andere vrijwilligers aansteken. Zij moeten thuis uitzielen.

2. Overweeg dagelijkse controle (Check-gesprek) bij binnenkomst op locatie.
3. Sociale zorg voor medewerkers die last hebben van de gevolgen van het coronavirus.
4. Richt de kantine in voor 1,5 meter afstand. Houdt meerdere kortere pauzes, met verschillende kleinere groepen.
5. Mondkapjes (Mondneusmaskers)

Tot nu toe is, in lijn met het advies van RIVM, gesteld dat mondneusmaskers niet nodig zijn wanneer we 1,5 meter afstand houden. Gewone mondneusmaskers geven de drager geen bescherming, maar beperken bij een besmette persoon wel het verspreiden van het virus.

Het vervelende van het COVID -19 virus is dat een besmetting soms atypisch verloopt, d.w.z. dat de drager geen verschijnselen vertoont. Maar de drager kan wel anderen besmetten. In zulke gevallen kan een mondkapje dus enige extra bescherming geven, m.n. in situaties waarin het onvoldoende lukt om afstand te houden.

Voor de voedselbanken is belangrijk om aan de vrijwilligers goed uit te leggen wat ze van mondkapjes kunnen verwachten. Wil de vrijwilliger **niet besmet worden** of wil de vrijwilliger **geen risico zijn voor zijn omgeving**?

Om **niet besmet te worden** zijn de hygiëne voorschriften van belang, evenals afstand houden of spatschermen (als afstand houden onvoldoende mogelijk). En er op toezien dat klanten en vrijwilligers met verschijnselen niet naar de voedselbank komen. De gewone mondkapjes (surgical masks of stoffen kapjes) helpen niet. Alleen medische mondneusmaskers met een FFP kwalificatie geven hier bescherming tegen.

Om zelf **geen risico voor zijn omgeving** te zijn gelden dezelfde maatregelen en kan als aanvulling daarop een niet medisch mondkapje worden gedragen. Maar als je verschijnselen vertoont dan blijf je thuis.

Voor mondneusmaskers geldt dat het belangrijk is om ze op de juiste manier te gebruiken:

- Eerst handen wassen minimaal 20 seconden en zorg dat de handen goed droog zijn
- Vouw het masker uit en brengt in het model
- Pak het masker bij de elastieken en plaats op de oren
- Schuif het masker tot het goed aansluit
- Druk de neusklem aan (indien aanwezig)

- Test of het masker goed ziet door te blazen en te voelen of er niet te veel lucht langs je gezicht lekt
- Draag het masker maximaal 3 uren en raakt het niet meer aan
- Afzetten door alleen elastieken te pakken .
- Daarna nog handen te wassen .

6. Handschoenen

Het dragen van handschoenen geeft een schijnveiligheid en helpt niet tegen besmetting of verspreiding van het virus. Want alle besmetting die normaal gesproken op je handen komt, zal ook op je handschoen komen en kan even gemakkelijk worden doorgegeven. Ons advies is daarom: draag geen handschoenen maar was je handen regelmatig met zeep. Dat geeft de beste bescherming.

Bovenstaand advies geldt uiteraard niet voor werkhandschoenen die om arbo-technische redenen worden gedragen.

7. Draagtassen of -zakken.

Voedselbanken Nederland is bezig met inkoop van eenmalig te gebruiken plastic en papieren draagtassen. Deze tassen kunnen door de voedselbanken worden gebruikt bij het gereed maken van de pakketten voor de klanten. Het werken met zulke tassen maakt de kans op indirecte besmetting via de kratjes kleiner. Daarnaast wordt de doorloopsnelheid vergroot waardoor de klanten korter bij de voedselbank aanwezig zijn. De aanlevering van de draagtassen verloopt via onze RDC's en de kosten worden voorlopig gedragen via het calamiteitenfonds.

Het gebruik van herbruikbare tassen (big shoppers e.d.) wordt afgeraden omdat vòòr hergebruik zulke tassen eerst goed moeten worden gereinigd en gedesinfecteerd, hetgeen veel werk is.

7. Additionele maatregelen voor transport en chauffeurs

Een bijzondere groep betreft de chauffeurs. Ook zij moeten goed worden geïnformeerd over mogelijkheden om de kans op besmetting en overdracht te verkleinen. Een hoog ziekteverzuim in deze groep kan problemen geven met de aan- en afvoer van producten.

- 1) Chauffeur rijdt met bijrijder:

- Allereerst moeten beiden geen verschijnselen hebben die mogelijk wijzen op het dragen van het coronavirus zoals niezen, hoesten, koorts.
 - Het meest ideaal is om te rijden in steeds in dezelfde auto, die niet door anderen wordt gebruikt. Maar dat is natuurlijk niet altijd mogelijk.
 - Bij voorkeur moeten chauffeur en bijrijder een vast koppel zijn. Verder wisselen chauffeur en bijrijder binnen 1 dag niet van taak (de chauffeur blijft die dag chauffeur en de bijrijder blijft bijrijder). Dit vaste koppel is niet alleen die dag, maar liefst iedere keer hetzelfde koppel.
 - Als vaste koppels niet haalbaar zijn dan kan in de cabine een spatscherm worden aangebracht. Let op dat de verkeersveiligheid gewaarborgd blijft (zicht van de chauffeur moet goed blijven)
 - Voor vertrek de nodige hygiënische maatregelen treffen zoals handenwassen. Voor onderweg een handgel of desinfecterende doekjes meenemen.
 - Handgrepen, stuurwiel, versnellingspook, handrem en bedieningsknopjes afnemen met een ontsmettingsdoekje voor vertrek en aan het einde van de werkzaamheden.
- 2) Er kan ook worden besloten dat de chauffeur alleen rijdt. In dat geval zal misschien hulp bij het laden en lossen gevraagd moeten worden op de adressen die worden bezocht.
- 3) Chauffeur en bijrijder kunnen wellicht de route elk met een eigen voertuig rijden.
- 4) Algemeen:
- Bij ophalen van producten bij supermarkten de voorzorgsmaatregelen van de supermarkt naleven.
 - Bij ophalen bij DC of afleveren bij VB de overdracht van producten indien mogelijk voor de deur doen. Daar is over het algemeen de meeste ruimte om onderlinge afstand te houden.
 - Beperk sociale contacten: drink geen koffie bij het bezoekadres, maar blijf er zo kort mogelijk. Desgewenst kan koffie worden meegenomen in een thermoskan. Gebruik dan wegwerpbekers.
 - Na het laden of lossen steeds handen wassen. Of handen desinfecteren met gel of doekjes
 - Bovenstaande regels ook van toepassing laten zijn voor externe chauffeurs en bijrijders.

8. Continuïteit waarborgen

Bij het uitbreken van deze corona crisis bleven bij sommige voedselbanken meer dan 60% van de vrijwilligers thuis, hetgeen de continuïteit van de uitgifte aan klanten in

gevaar bracht. Ook in de naaste toekomst kan het coronavirus opnieuw uitbreken onze continuïteit verstoren. Met onze ervaring van het begin van de crisis kunnen we ons voorbereiden op een hernieuwde uitbraak.

Ook (transport)bedrijven kunnen problemen hebben als gevolg van personeelsuitval. Zij kunnen daardoor mogelijk geen producten en diensten leveren.

Vrijwilligers

Een (groot) deel van onze vrijwilligers behoort tot de risicogroepen. Heb extra aandacht voor de oudsten, vrijwilligers van 70+ zouden niet meer moeten komen werken. De risico's voor hen zijn groot. Datzelfde geldt voor mensen met aandoeningen (zware obesitas, chronische hartklachten, diabetes, chronische luchtweg en longproblemen, ernstige nierziekte, ernstige leverziekte, mensen met een verminderde weerstand tegen infectie).

Instrueer ALLE vrijwilligers over persoonlijke hygiëne en extra hygiëne maatregelen in de voedselbank, zoals schoonmaken en desinfecteren.

Op de Voedingsbodem vind je een nieuw formulier: ***“Gedragsregels tijdelijke vrijwilligers voedselbanken tijdens de coronacrisis”***. Hierin verklaart de tijdelijke vrijwilliger dat hij/zij akkoord is en zich houden zal aan de regels met betrekking tot de privacy van klanten en leveranciers, aan de hygiëne en voedselveiligheid regels en aan de door de begeleiders gegeven aanwijzingen.

Knelpunten:

Indien sprake is van een tekort aan (ervaren) vrijwilligers:

Denk aan alternatieven: (op de voedingsbodem in de linkse kolom staat een overzicht van: “Partijen die hulp hebben aangeboden”).

- a. Inzet uitzendkrachten (kosten!)
- b. ZZP-ers en personen met 0-uren contracten zitten mogelijk thuis en zijn inzetbaar
- c. Oproep in lokale media en sociale media voor (tijdelijke) assistentie.
- d. Kijk op www.gewoonmensendiemensenwillenhelpen.nl

Klanten

Een deel van onze klanten behoort tot de risicogroepen. Klanten van 70+ moeten niet naar de voedselbank komen. De risico's voor hen zijn groot. Datzelfde geldt voor mensen met aandoeningen (zware obesitas, chronische hartklachten, diabetes, chronische luchtweg en longproblemen, ernstige nierziekte, ernstige leverziekte, mensen met een verminderde weerstand tegen infectie)

Ga na hoe je bij deze risico groepen een pakket thuis kunt bezorgen.

Op vrij korte termijn moeten we rekening houden met een toename van het aantal

klanten. Door het wegvallen van allerlei economische activiteiten kunnen mensen snel in financiële problemen komen. Als eerste de ZZP'ers en de mensen met 0-uren contracten. Ga contact om met de aanmeldingen en geef hen tijdelijk toegang tot de voedselbank totdat de intake is afgerond.

Knelpunten:

Intake en herintake van klanten zal weer hervat moeten worden. Doe het zoveel mogelijk met video bellen (bijvoorbeeld via Google Zoom) of email. Intake nieuwe klanten NIET bij potentiële klanten thuis.

Als persoonlijk contact nodig is, regel dan een ruime kamer met ventilatie bij de voedselbank en desinfecteer stoel en tafelblad na ieder gesprek. Uiteraard geen handen schudden en afstand houden.

Activiteiten van vitaal belang

Maak een lijst van activiteiten die essentieel zijn voor de levering van voedsel aan klanten en voor het blijven functioneren van de organisatie tijdens een pandemie. Maak onderscheid naar:

1. Activiteiten die niet mogen worden onderbroken. Denk aan:
 - a. De bereikbaarheid per mail en telefoon
 - b. Distributie van levensmiddelen
 - c. Activiteiten voedselbrigade bij supers
2. Activiteiten die twee weken mogen worden onderbroken. Denk aan:
 - a. Het aanvullen van de magazijnvoorraden
3. Activiteiten die gedurende negen tot twaalf weken mogen worden onderbroken. Denk aan:
 - a. vergaderingen met vrijwilligers en voorlichtingsbijeenkomsten

Breng in kaart wat nodig is voor a) activiteiten die niet onderbroken mogen worden, b) activiteiten die twee weken onderbroken mogen worden en c) activiteiten die gedurende negen tot twaalf weken onderbroken mogen worden

1. Welke vrijwilligers dragen zorg voor deze activiteiten?
2. Welke kennis en informatie zijn noodzakelijk voor deze activiteiten?
3. Welke ondersteunende diensten (bv. HRM of ICT) op de locatie zijn hiervoor nodig?
4. Welke overige middelen op de locatie zijn hiervoor nodig (intern)?
5. Welke middelen van leveranciers zijn hiervoor nodig (extern)?

Inventariseer of bij een vrijwilligersuitval we voldoende producten kunnen inzamelen, ophalen en leveren. Inventariseer de knelpunten die hierbij optreden. Maak daarbij

scenario's om te kunnen werken met een minimale bezetting.

Ga na welke nieuwe knelpunten er ontstaan bij een eventuele massale vrijwilligersuitval; Regel achtervang voor de vrijwilligers die verantwoordelijk zijn voor de activiteiten die van essentieel belang zijn voor het blijven functioneren van de locatie. Hierbij kan gedacht worden aan:

- Andere vrijwilligers binnen de locatie of van andere locaties,
- Ex vrijwilligers
- Ondersteuning van voedselbanken in de regio
- Nieuwe tijdelijke vrijwilligers

Afspraken met leveranciers

Maak een overzicht van leveranciers van diensten (bijv. schoonmaakbedrijf) en leveranciers voor levering van producten. Bespreek met hen de mogelijke gevolgen van de pandemie en zoek naar alternatieven. Bijvoorbeeld producten halen in plaats van brengen, leveren op andere tijd etc.

Voedsel leveranties van vaste leveranciers moeten zoveel als mogelijk doorgang vinden om te voorkomen dat onze voedselaanvoer stagneert.

Supermarktacties

Supermarkten zullen deze acties mogelijk tijdelijk niet toestaan en bezoekers zullen niet begrijpen dat we nu actief zijn en contacten leggen.

De landelijke leveringen door de supermarkten zijn in de afgelopen tijd sterk verhoogd, en deze worden via de RDC's aan de voedselbanken geleverd.

Veel lokale supermarkten leveren weer dagelijks de op THT/TGT datum ingevroren producten aan de lokale voedselbanken. Blijf daar zoveel mogelijk gebruik van maken.

9. Financiële en eventuele overige gevolgen

Een pandemie kan naast het effect op de gezondheid van vrijwilligers en bedrijfsvoering ook financiële gevolgen hebben. Het is van belang vooraf in te schatten wat de impact kan zijn van een pandemie op jouw locatie.

Financiële problemen kunnen ontstaan wanneer:

- Leveranciers niet kunnen leveren i.v.m. personeelsuitval. Er zal dan mogelijk transport moeten worden ingehuurd om producten op te halen.
- Andere specifieke omstandigheden, waaronder de kosten van aanschaf van hygiënische hulpmiddelen.
- Extra transport om voedselpakketten thuis te bezorgen
- Tijdelijk inhuren van betaalde krachten bij een groot vrijwilligersuitval
- Kosten van eenmalig te gebruiken draagtassen

Vanaf 2 april 2020 staat het “Calamiteitenfonds” open voor het aanvragen van een financiële bijdrage in de extra kosten als gevolg van de coronacrisis. In de Voedingsbodem vind je in de linkse kolom de tegel Calamiteitenfonds. Via het “Intakeformulier calamiteitenfonds” dat daar te vinden is start je de procedure. In dit Intakeformulier geef je aan wat de knelpunten zijn.

Denk daarbij aan extra kosten voor de logistiek (bijvoorbeeld km-vergoeding voor thuis bezorgen), kosten voor extra hygiëne maatregelen, kosten als gevolg van (veel) meer klanten (bijvoorbeeld de huur of aanschaf van extra koel-/vries capaciteit), etc. De intake wordt beoordeeld door het crisisteam en van een advies voorzien aan de Beoordelingscommissie calamiteitenfonds. Hierna kan men het “Aanvraagformulier voorschot calamiteitenfonds” indienen bij de beoordelingscommissie. Meer details onder paragraaf 10: Contact en communicatie.

10. Contact en communicatie

DC's en Voedselbanken moeten zorgen voor een actuele lijst met contactgegevens (emailadressen en telefoonnummers) van leveranciers en aangesloten Voedselbanken. Dit geldt voor de eerste contactpersoon en voor de plaatsvervanger. Als een van hen uitvalt, probeer dan een volgend contactpersoon te benoemen. Voedselbanken en DC's moeten er voor zorgen dat de eigen medewerk(st)ers via e-mail of whatsapp bereikbaar blijven en dat berichten van VBN ontvangen en gelezen worden.

Voedselbanken Nederland heeft in verband met deze crisis een aantal teams ter ondersteuning ingesteld.

In het expert team corona werken specialisten samen op het gebied van virussen en epidemie, als ook voedselveiligheid. Het team kan technische en gezondheidsvragen beantwoorden en is bereikbaar via email:

expertteamcorona@voedselbankennederland.nl

In het crisisteam werken verschillende operationele disciplines samen om de voedselbanken en DC's te ondersteunen. Denk aan logistiek, voedselverwerving, klanten- en vrijwilligersbeleid. Daarnaast beoordeelt dit team de intake voor het calamiteiten fonds. Het crisisteam is bereikbaar via email

crisisteam@voedselbandennederland.nl

De beoordelingscommissie calamiteitenfonds is verantwoordelijk voor het gebruik van de ingezamelde fondsen. Voedselbanken en DC's kunnen hiervan alleen gebruik maken nadat het “Intakeformulier calamiteitenfonds” door het crisisteam is beoordeeld en van een advies voorzien. Daarna kan men middels het digitale “aanvraagformulier voorschot calamiteitenfonds” (via de Voedingsbodem) financiële ondersteuning vragen. De beoordelingscommissie calamiteitenfonds is te bereiken via email calamiteitenfonds@voedselbandennederland.nl

Je kunt de beide teams en de beoordelingscommissie telefonisch bereiken via het Service Centrum te Houten (24/7) 088-543 543 5 of per e-mail.

Op Voedingsbodem is een aparte groep corona aangemaakt. Daar delen we actuele informatie en relevante documenten. Ook heeft deze groep een chat functie. Maak daar gebruik van, zodat we allemaal van de vragen en antwoorden kunnen leren.

Op Voedingsbodem> bestuur (bij documenten) vind je een calamiteitenplan. Dit kan waardevol zijn als het coronavirus tot calamiteiten leidt bij jouw voedselbank. De paragrafen over communicatie geven handzame tips. Zorg dat er één iemand bij jouw voedselbank alle externe en interne communicatie coördineert. Heb je hier hulp bij nodig? Mail je vraag naar communicatie@voedselbankennederland.nl. Of stel hem op Voedingsbodem in de groep corona.